

**RADA GMINY
w WIŚLICY**

**UCHWAŁA NR V/28/07
RADY GMINY w WIŚLICY
z dnia 16.02. 2007 roku**

**w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/105/2004 Rady Gminy w Wiślicy
z dnia 27 maja 2004 roku w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwoju
Gminy Wiślica na lata 2004-2006, 2007-2013”**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z 2002 r. Dz. U. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568) uchwała się co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr XVIII/105/2004 Rady Gminy w Wiślicy z dnia 27 maja 2004 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Wiślica, rozdział VII oraz podrozdziały 1.5.4, 4.4, 6.3.4 otrzymują brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY w WIŚLICY
Stawisław Borzecki

Załącznik

1.5.4. Zabytki, turystyka, rekreacja

Dzieje Wiślicy sięgają IX wieku, kiedy to Wiślica stanowiła jeden z ważniejszych ośrodków osadniczych na terytorium plemienia Wiślan.

Najcenniejszymi zabytkami Wiślicy są:

Kościół – początki ośrodka kościelnego sięgają XI wieku. Pierwotny kościół był romański, następny kościół, większy od poprzedniego, romański z kryptą wzniesiono w XII wieku. W miejscu kościoła z kryptą został zbudowany w pierwszej połowie XIII wieku trójnawowy kościół romański, przy którym miała siedzibę kapituła kolegiacka, erygowana około połowy XII wieku. Obecny kościół zbudował Kazimierz Wielki w połowie XIV w.; kościół był wykańczany w latach 1370-1380, odnawiany w 2 połowie XVII w., w XVIII w., oraz w 1824 r., zniszczony poważnie w czasie działań wojennych w 1915 r., odbudowany w latach 1919-1926, częściowo uszkodzony w 1945 r., został później odrestaurowany. Obecnie kościół charakteryzuje styl gotycki z romańskimi pozostałościami architektonicznymi i rzeźbiarskimi; murowany z ciosu. Korpus dwunawowy, prostokątny, czteroprześłowy, prezbiterium węższe, czteroprześłowe, zamknięte wielobocznie. W głównym ołtarzu znajduje się wczesnogotycka kamienna rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem, tzw. Madonny Łokietkowej, słynąca łaskami, w 1965 r. poddana zabiegom konserwatorskim, ukoronowana 17 VII 1966 r. przez kardynała Stefana Wyszyńskiego. W prezbiterium można podziwiać polichromie rusko – bizantyjską z końca XV w. W czasie prac konserwatorskich i wykopaliskowych w latach 1958-1963 odkryto relikty kościoła romańskiego z drugiej ćwierci XIII w. z partiami posadzki z płytek ceramicznych. Ponadto w kościele znajdują się barokowe ołtarze boczne i konfesjonały oraz późnorenesansowe nagrobki i epitafia.

Kolegiata – pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wiślicy jest trzecią świątynią wzniesioną na tym samym miejscu.

Wykopaliska archeologiczne doprowadziły do odkrycia co najmniej dwóch świątyń wcześniejszych od gotyckiej kolegiaty. Pierwszą z nich była romańska rotunda sąsiadująca z równie starym pallatium, pochodzącym prawdopodobnie z XI stulecia. Gotycka kolegiata powstała z inicjatywy Kazimierza Wielkiego, o czym świadczą mają jej cechy charakterystyczne dla „kazimierzowskich” kościołów: smukłość proporcji i dwunawowy korpus.

Genezy takiego właśnie rozwiązania korpusu, nazywanego też salowym, szukać należy w budownictwie klasztornym, choć posiada ono przeznaczenie nie tylko liturgiczne. Wnętrza kościołów wykorzystywane były wówczas także jako sale sądowe. Korpus kolegiaty miał cztery przęsła, zaś prezbiterium było trójprześłowe, zamknięte pięciobocznie. Nakrywały je sklepienia: w korpusie posiadające rysunek gwiazd pięcioramiennych splecionych z ośmioramiennymi; w prezbiterium krzyżowo – żebrowe, oparte na profilowanych wspornikach. Od frontu do kolegiaty dostawiona była niewielka kruchta, rozdzielająca dwie czworoboczne wieże pochodzące ze starszego, romańskiego kościoła. Nad bocznym wejściem do świątyni znajduje się tablica fundacyjna z 1464 roku przedstawiająca postaci

Kazimierza Wielkiego i biskupa Bodzanty, ofiarujących Matce Boskiej model wiślickiej kolegiaty.

Dom Długosza – to drugi budynek uzupełniający zespół wiślickiej kolegiaty. Wzniesiony w 1460 roku staraniem wielkiego polskiego kronikarza, będącego także kanonikiem wiślickim, przeznaczony był pierwotnie dla kanoników – a obecnie mieści plebanię i muzeum. Ceglano – kamienny, piętrowy budynek nakryty jest stromym dwuspadowym dachem. W ceglany trójkątnym szczycie znajduje się herb Długosza – Wieniawa. Bardzo podobny budynek ufundował Długosz także w Sandomierzu i Krakowie. Wiślicki Dom Długosza restaurowany był również przez profesora Szyszko – Bohusza. Zmianie uległ wtedy układ wnętrza budynku, pojawiły się w nim też neogotyckie portale.

Ponadto, do cennych zabytków kultury materialnej zaliczyć należy:

Zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Bartłomieja z 1440-1450 r.

w Chotli Czerwonym,

Zespół kościoła filialnego p.w. Św. Wawrzyńca z 1535 r.

w Gorzysławicach,

Kościół parafialny p.w. Św. Teresy z Avila z 1875 r. w Jurkowie,

Inne interesujące elementy krajobrazu takie jak krzyże, kapliczki i świątki z XIX i XX wieku.

W Muzeum Regionalnym, znajdującym się przy ulicy Długosza, można zapoznać się z historią Wiślicy i okolic, obejrzyć liczne mapy, makiety, plansze, eksponaty pochodzące z wykopalisk oraz kopię płyty „Orantów”, której oryginał znajduje się w podziemiach kolegiaty.

W rejonie Rynku, w rezultacie prowadzonych prac archeologicznych odnaleziono relikty murowanego pallatium z rotundą z X-XIII wieku.

Do dyspozycji turystów na terenie gminy Wiślica są:

4 rezerwaty przyrody:

Skorocice – geologiczno-stepowy o powierzchni 7,7 ha,

Góry Wschodnie – stepowy, ścisły o powierzchni 1,78 ha (Chotel Czerwony),

Skotniki Górne – stepowy, ścisły o powierzchni 1,9 ha,

Prześlin – stepowy, ścisły o powierzchni 0,72 ha.

7 pomników przyrody nieożywionej:

jaskinia gipsowa, Skotniki Górne,

odslonięcie geologiczne gipsów, Łatanice,

odslonięcie geologiczne gipsów, Gorzysławice,

odslonięcie geologiczne gipsów, Wiślica,

3 odslonięcia geologiczne gipsów, Chotel Czerwony

1 użytek ekologiczny:

„Szczerbaków” – słone źródło.

Turyści, zainteresowani pieszymi wędrówkami do swojej dyspozycji mają oznakowane szlaki turystyczne:

Szlak niebieski – szlak Pińczów – Wiślica liczy 39 km, zaczyna się w Pińczowie, prowadzi przez teren Garbu Pińczowskiego i Niecki Soleckiej aż do Wiślicy,

Szlak zielony – szlak Grochowiska – Wiślica liczy aż 90,5 km i prowadzi z Grochowisk przez teren Garbu Pińczowskiego, Niecki Polanieckiej, niecki Soleckiej i Doliny Nidy.

Na południowy zachód od Wiślicy znajduje się wzniesienie gipsowe, gdzie mają być zrekonstruowane wczesnośredniowieczne grodziska oraz osady starosłowiańskie.

Gmina Wiślica nie posiada zagospodarowanych terenów rekreacyjnych

4.4. ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA

Gmina Wiślica, z uwagi na położenie może stanowić zaplecze mieszkaniowe dla mieszkańców miasta powiatowego Busko-Zdrój. Rozległe tereny mogą posłużyć pod lokalizację inwestycji ze strony przedsiębiorców budowlanych.

Gmina oferuje tereny oraz obiekty, których należyte wykorzystanie będzie w stanie przyczynić się do rozwoju branży turystycznej w regionie.

Jednym z projektów celem podkreślenia walorów turystycznych Gminy Wiślica, jest wykorzystanie wzniesienia gipsowego na południowy zachód od Wiślicy, jako rekonstrukcję grodzisk, wczesnośredniowiecznej osady wraz z wytyczeniem ścieżek dydaktycznych oraz budowy stanic wodnych dla kajakowego szlaku turystycznego na rzece Nida.

6.3.4. TURYSTYKA I AGROTURYSTYKA

Rozwój turystyki wymaga przede wszystkim promocji regionu, jego walorów przyrodniczych, historycznych i innych atrakcji oraz zapewnienia bazy noclegowej i gastronomicznej.

Można wykorzystać możliwość organizowania spływów kajakowych rzeką Nida oraz związaną z tym budową stanic wodnych.

We współpracy z sąsiednimi gminami należy opracować i rozwijać szlaki turystyczne: ścieżki dydaktyczne, piesze, rowerowe, a nawet samochodowe. Rozwijanie współpracy w ramach Turystycznego Związku Gmin Świętokrzyskich jest dobrą płaszczyzną dla podobnych przedsięwzięć

Cennym będzie powstanie stowarzyszenia zajmującego się promocją gminy i organizacją imprez kulturalno – rozrywkowych, które mogłyby przyciągnąć kuracjuszy z Buska – Zdroju.

Uzupełnienie oferty turystycznej gminy powinny stanowić gospodarstwa agroturystyczne.

VII. Harmonogramy realizacyjne najważniejszych zadań Gminy Wiślica do 2013 roku

W tej części Strategii Rozwoju Gminy Wiślica zostały opisane najważniejsze programy, które gmina powinna wdrożyć i zrealizować by osiągnąć zamierzone cele.

Zdefiniowane w poprzednich rozdziałach cele strategiczne Gminy Wiślica wymagają podjęcia szeregu zadań. Mają one niejednolity charakter, inne znaczenie dla rozwoju gminy, ich realizacja zajmie okresy czasu o różnej długości. Istotne jest jak najszybsze rozpoczęcie działania oraz późniejszy stały monitoring osiąganych rezultatów.

Treść zadania – zapisana hasłowo – określa pewne strategie wdrażania niezbędne do osiągnięcia celów operacyjnych. Niektóre zadania będą odpowiadały np. 3 celom strategicznym Gminy Wiślica.

Sposób realizacji – to zestawienie głównych działań, które trzeba podjąć. Część z nich może wykonać gmina. Przy realizacji innych konieczna będzie współpraca z różnymi instytucjami. Zawsze jednak stroną inicjującą i koordynującą zadanie powinien być Samorząd Lokalny.

Podmiot realizujący – w tej rubryce podano propozycje instytucji, które z racji swej działalności i obowiązków statutowych, powinny włączyć się w realizację zadania. W niektórych przypadkach można założyć współfinansowanie zadania.

Termin realizacji – szacunkowy termin rozpoczęcia i zakończenia zadania. W niektórych przypadkach działania powinny być prowadzone w sposób ciągły i nie mogą zakończyć się w roku 2013.

Źródła finansowania – w każdym przypadku budżet gminy będzie miał udział w finansowaniu zadania. Gmina musi podjąć starania w celu pozyskania środków „zewnętrznych” na realizację określonych przedsięwzięć.

Program szkoleń dla mieszkańców gminy		1
Treść zadania	Jednym z elementów aktywizacji lokalnej społeczności powinno być umożliwienie mieszkańcom gminy zdobywania i poszerzania wiedzy w zakresie nowoczesnego rolnictwa, agroturystyki, grup producenckich, działalności gospodarczej, przepisów prawa polskiego i UE itp. Gmina powinna w tych obszarach współpracować z wyspecjalizowanymi instytucjami.	
Sposób realizacji	Analiza potrzeb mieszkańców gminy w zakresie szkoleń Opracowanie harmonogramów szkoleń	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Urząd Pracy Firmy szkoleniowe	
Termin realizacji	2004 – 2005	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Środki Urzędu Pracy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej	

Program komunikacji społecznej		2
Treść zadania	Poprawa przepływu informacji między mieszkańcami gminy a organami władzy samorządowej może ułatwić współpracę przy planowaniu i realizacji inwestycji, rozwój działalności kulturalnej, integrację mieszkańców gminy.	
Sposób realizacji	Opracowanie systemu informacyjnego wewnątrz gminy Opracowanie programu integracji środowisk lokalnych	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2005	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki Unii Europejskiej	

Program popularyzacji wiedzy o gminie		3
Treść zadania	Bogate tradycje historyczne, to atut, który należy wykorzystać w planach rozwojowych gminy. Konieczna jest jednak popularyzacja wiedzy o „małej ojczyźnie” wśród jej mieszkańców, a zwłaszcza młodego pokolenia.	
Sposób realizacji	Opracowanie programu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży Organizacja konkursów wiedzy o gminie	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Placówki Oświatowe	
Termin realizacji	2004 – 2005	

Źródło finansowania	Środki własne Gminy
---------------------	---------------------

Program wspierania działalności kulturalnej		4
Treść zadania	Potrzeby mieszkańców oraz rozwój funkcji turystycznych będzie wymagał poszerzenia gminnej oferty w zakresie działalności kulturalnej. Nowe formy tej działalności, mogące stanowić podstawę cyklicznych imprez dla mieszkańców i turystów, umożliwią poszerzenie oferty rekreacyjnej gminy.	
Sposób realizacji	Analiza możliwości rozwoju nowych form działalności kulturalnej Opracowanie programu pobudzania lokalnej aktywności w tym zakresie Powstanie Gminnego Ośrodka Kultury	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki budżetu Państwa przeznaczone na kulturę	

Program popularyzacji wiedzy ekologicznej w gminie		5
Treść zadania	Popularyzacja wiedzy ekologicznej powinna koncentrować się na działaniach dydaktycznych we wszystkich rodzajach placówek oświatowych w gminie. Przekonanie mieszkańców, że poprawa stanu środowiska naturalnego stanowi dobrą inwestycję, może ułatwić realizację celów strategicznych, związanych z wykorzystaniem walorów gminy.	
Sposób realizacji	Opracowanie programu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży Program budowania świadomości potrzeb mieszkańców odnośnie działalności proekologicznej	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Placówki Oświatowe	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Fundusze działające na rzecz ochrony środowiska Środki Unii Europejskiej	

Program edukacji o Unii Europejskiej		6
Treść zadania	Kompleksowa wiedza na temat funkcjonowania Unii Europejskiej i jej funduszy ułatwi podejmowanie działań zarówno przez Samorząd, jak i działające na terenie gminy firmy i gospodarstwa rolne. Szkolenia – zwłaszcza w zakresie procedur ubiegania się o środki pomocowe – powinny być zorganizowane dla	

	pracowników samorządowych. Dla rolników i dla osób prowadzących działalność gospodarczą niezbędna jest wiedza o przepisach unijnych i funkcjonowaniu rynku.
Sposób realizacji	Organizacja szkoleń dla pracowników samorządowych Organizacja szkoleń dla rolników, firm, młodzieży itp.
Podmiot realizujący	Urząd Gminy
Termin realizacji	2004 – 2007
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki Unii Europejskiej

Program poprawy systemu komunikacyjnego		7
Treść zadania	Rozwój funkcji turystycznych i gospodarczych gminy oraz poprawa warunków życia mieszkańców będą wymagały stałego podnoszenia jakości sieci i stanu dróg gminnych oraz budowy nowych; powstawania obiektów podnoszących walory gminy (parkingi, chodniki, ścieżki rowerowe, dydaktyczne itp.). Ważnym elementem tego programu jest poprawa sieci wewnątrz gminnych.	
Sposób realizacji	Analiza potrzeb inwestycyjnych w dziedzinie komunikacji Opracowanie harmonogramów zadań Opracowanie dokumentacji technicznej zadań	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Inwestorzy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Środki inwestorów, zainteresowanych rozwojem obszarów strategicznych Środki Starostwa i Urzędu Marszałkowskiego przeznaczone na drogi Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej	

Program poprawy wyposażenia i rozwoju placówek oświatowych		8
Treść zadania	Poziom nauczania jest w dużym stopniu zależny od posiadanego przez szkołę zaplecza i wyposażenia. Sala gimnastyczna, pracownia komputerowa z internetem stanowią już dzisiaj standard niezbędny w początkowej fazie edukacji. Docelowym modelem funkcjonowania oświaty będzie wyrównanie poziomu wyposażenia we wszystkich placówkach na terenie gminy.	
Sposób realizacji	Analiza potrzeb placówek oświatowych w zakresie wyposażenia Opracowanie programu poprawy wyposażenia placówek	

Podmiot realizujący	Urząd Gminy
Termin realizacji	2004 – 2007
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Fundacje Środki Unii Europejskiej

Program poprawy gospodarki wodnej		9
Treść zadania	Budowa zbiornika retencyjnego poprawi gospodarkę wodną w gminie.	
Sposób realizacji	Opracowanie programu poprawy stosunków wodnych na terenie gminy Opracowanie dokumentacji technicznej	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Środki inwestorów, zainteresowanych rozwojem obszarów strategicznych Fundusze działające na rzecz Ochrony Środowiska Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej	

Program kanalizacji w gminie		10
Treść zadania	Kompleksowa kanalizacja gminy umożliwi rozwój nowoczesnego rolnictwa, turystyki i agroturystyki, wielu rodzajów działalności gospodarczej, oraz poprawi warunki życia mieszkańców gminy	
Sposób realizacji	Opracowanie harmonogramu kanalizacji gminy Opracowanie dokumentacji technicznej na poszczególne etapy Realizacja zadań wynikających z harmonogramów	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Społeczne Komitety	
Termin realizacji	2004 – 2008	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Fundusz Ochrony Środowiska Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej	

Program organizacji opieki medycznej		11
Treść zadania	Ośrodek Zdrowia na terenie Gminy Wiślica zapewniają Społeczności Lokalnej dostęp do podstawowych usług medycznych. Z usług Ośrodka Zdrowia nie korzystają wszyscy mieszkańcy Gminy. Poprawy wymaga stan	

	dostępności usług specjalistycznych oraz wyposażenia w sprzęt diagnostyczny.
Sposób realizacji	Analiza potrzeb w zakresie wyposażenia placówek Opracowanie programu udostępnienia specjalistycznych usług medycznych w gminnych placówkach ochrony zdrowia.
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Ośrodki Zdrowia
Termin realizacji	2004 – 2008
Źródło finansowania	Środki własne Gminy

Program rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej		12
Treść zadania	Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej jest warunkiem podniesienia atrakcyjności gminy. Część inwestycji w tym zakresie („leśne” boiska do siatkówki i koszykówki, ścieżki zdrowia) nie wymagają dużych nakładów finansowych. Większe inwestycje np. ścieżki rowerowe, dydaktyczne, parkingi, kajakowy szlak turystyczny na rzece Nida powinny być tworzone sukcesywnie w miarę posiadanych środków. Niektóre obiekty mogą powstać dzięki środkom mieszkańców gminy lub inwestorów zewnętrznych.	
Sposób realizacji	Analiza istniejącego zaplecza sportowo-rekreacyjnego w gminie Określenie potrzeb inwestycyjnych i opracowanie programu rozbudowy bazy Poszukiwanie inwestorów	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Środki inwestorów Środki Unii Europejskiej	

Program pozyskania i obsługi inwestorów		13
Treść zadania	Budżet Gminy przy udziale mieszkańców nie posiada wystarczających środków na prowadzenie polityki rozwojowej. Istnieją różne instytucje mogące współfinansować inwestycje na terenie gminy. Ważne jest, aby wszelkie działania prowadzone w tym kierunku były odpowiednio prowadzone.	
Sposób realizacji	Powstanie Zespołu Pozyskiwania i Obsługi Inwestorów Stworzenie Centrum Informacji Gospodarczej Opracowanie strategii działania	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	

Termin realizacji	2004 – 2013
Źródło finansowania	Środki własne Gminy

Program poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie		14
Treść zadania	Przyczyny zmniejszania się poczucia bezpieczeństwa są bardzo złożone, dlatego też działania w celu poprawy jego stanu muszą być wielokierunkowe. Wzmocnienie personalne i sprzętowe policji i OSP, szeroka profilaktyka w szkołach, dotycząca zagrożeń patologiami społecznymi, organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży to niektóre elementy programu.	
Sposób realizacji	Opracowanie programu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży Opracowanie programu organizacji czasu wolnego młodzieży Opracowanie analizy zagrożeń bezpieczeństwa i sposobów jej przeciwdziałania	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Środki budżetu Państwa na kulturę i edukację Środki Unii Europejskiej	

Lokalna Grupa Liderów		15
Treść zadania	Strategia Rozwoju Gminy Wiślica jest dokumentem. Realizacja zapisanych w niej działań przyczyni się do rozwoju Gminy. Celem Grupy będzie koordynacja prowadzonych prac.	
Sposób realizacji	Założenie Grupy	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2005	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy	

Program „Tereny dla inwestorów”		16
Treść zadania	Gmina powinna dysponować stałą ofertą dla inwestorów, dotyczącą działek pod budownictwo mieszkaniowe i rekreacyjne oraz terenami pod działalność gospodarczą, głównie rolno-spożywczą. Konieczne jest wytypowanie terenów, spełniających oczekiwania potencjalnych inwestorów i sukcesywna rozbudowa infrastruktury w tych rejonach.	
Sposób realizacji	Inwentaryzacja potencjalnych terenów pod inwestycje Opracowanie harmonogramów zbrojenia terenów Opracowanie oferty dla inwestorów	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	

Termin realizacji	2004 – 2013
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy Środki inwestorów Fundusz Ochrony Środowiska Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej

Program przeciwdziałania bezrobociu		17
Treść zadania	Problem bezrobocia wymaga działań, które poprawią trudną sytuację mieszkańców gminy. Partnerem Gminy w tych działaniach powinny być Urząd Pracy i Ośrodek Pomocy Społecznej.	
Sposób realizacji	Opracowanie raportu o stanie bezrobocia w gminie Opracowanie harmonogramów prac, które mogą być realizowane przez bezrobotnych Opracowanie programu pomocy rodzinom dotkniętym bezrobociem Powstanie Ośrodka Koordynacji Rynku Pracy	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Urząd Pracy Ośrodek Pomocy Społecznej	
Termin realizacji	2004 – 2007	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki na roboty publiczne i prace interwencyjne Środki Unii Europejskiej	

Program promocji gminy		18
Treść zadania	Program promocji gminy powinien zawierać kilka, wzajemnie się uzupełniających, kierunków promocji (oferta turystyczna i agroturystyczna, zabytki historyczne i sakralne oraz imprezy kulturalne, tereny pod inwestycje, oferta miejscowych producentów i usługodawców).	
Sposób realizacji	Powołanie zespołu ds. promocji gminy lub powierzenie prowadzenia działań promocyjnych wyspecjalizowanej instytucji zewnętrznej	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2005	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki firm z terenu gminy	

Program poprawy estetyki gminy		19
Treść zadania	Planowany rozwój turystyki wymaga współdziałania mieszkańców w zakresie poprawy estetyki gminy. Konieczne jest przekonanie lokalnej społeczności, że turysta, zostawiający w gminie pieniądze, przynosi pośrednią korzyść wszystkim mieszkańcom. Jednym	

	z działań w tym zakresie powinien być program adresowany do dzieci i młodzieży.
Sposób realizacji	Program „czysta gmina” dla dzieci i młodzieży Konkurs na najładniejszą posesję
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Mieszkańcy
Termin realizacji	2004 – 2007
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Gminy

Program wspierania rozwoju MŚP		20
Treść zadania	Działalność Małych i Średnich Firm jest zwykle głównym źródłem dochodu gminy i tworzy znaczną ilość miejsc pracy. Dlatego konieczne jest wspieranie powstawania nowych firm (preferencje) oraz ułatwienia i zachęty dla mieszkańców, którzy chcą podjąć pracę na własny rachunek.	
Sposób realizacji	Organizacja szkoleń dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą Opracowanie systemu preferencji dla osób i firm tworzących nowe miejsca pracy	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Urząd Pracy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Fundacje wspierające Małe i Średnie Firmy Środki Unii Europejskiej	

Program rozwoju agroturystyki		22
Treść zadania	Agroturystyka – zyskująca coraz większą popularność forma aktywnego wypoczynku, może być sposobem na dodatkowe dochody dla części gospodarstw rolnych w gminie.	
Sposób realizacji	Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki i Promocji Gminy Wislica Powstanie Stowarzyszenia Gospodarstw Agroturystycznych Powstanie Centrum Informacji Turystycznej Wytypowanie gospodarstw rolnych, które spełniają warunki prowadzenia działalności agroturystycznej Organizacja szkoleń Dostosowanie budynków do nowych funkcji Promocja oferty agroturystycznej	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Mieszkańcy	
Termin realizacji	2004 – 2013	

Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki mieszkańców Środki Unii Europejskiej
---------------------	---

Program wspierania produkcji „Zdrowej żywności”		23
Treść zadania	Produkcja „zdrowej żywności” jest szansą na specjalizację i zwiększenie dochodów części gospodarstw rolnych. Uzyskanie odpowiednich certyfikatów jest trudne, ale rosnący popyt na ekologiczne produkty rolne powinien zagwarantować opłacalność podjęcia takiej produkcji	
Sposób realizacji	Organizacja szkoleń dla rolników Promocja miejscowych producentów zdrowej żywności	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Ośrodek Doradztwa Rolniczego Rolnicy	
Termin realizacji	2004 – 2010	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki rolników Środki ODR Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej	

Program współpracy międzynarodowej		24
Treść zadania	Nawiązanie współpracy międzynarodowej będzie korzystne dla wizerunku Gminy, jak i jej rozwoju.	
Sposób realizacji	Opracowanie planu możliwości i korzyści współpracy międzynarodowej Powołanie jednostki zajmującej się koordynacją działań	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2006	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy	

Program restrukturyzacji rolnictwa		25
Treść zadania	Tradycyjne uprawy i hodowle, przy słabych glebach i dużym rozdrobnieniu gospodarstw, nie gwarantują rolnikom godziwego poziomu dochodów. Konieczne jest propagowanie nowoczesnych form rolnictwa, dostosowanych do miejscowych gleb i wielkości gospodarstw. Przechodzenie na uprawy bardziej pracochłonne, przy jednoczesnej organizacji przetwórstwa może poprawić kondycję gminnego rolnictwa.	
Sposób realizacji	Organizacja szkoleń dla rolników	

	Opracowanie systemu preferencji dla rolników podejmujących „niekonwencjonalne” uprawy i hodowle
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Ośrodek Doradztwa Rolniczego Rolnicy
Termin realizacji	2004 – 2006
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki rolników Środki ODR Fundusz Ochrony Środowiska Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej

Program rozwoju budownictwa mieszkaniowego		26
Treść zadania	Tereny Gminy sąsiadujące z trzema ośrodkami miejskimi powinny zostać przeznaczone pod budownictwo jednorodzinne.	
Sposób realizacji	Wyznaczenie działek i wprowadzenie zmian do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Opracowanie oferty inwestycyjnej Opracowanie planu uzbrojenia terenów	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy	
Termin realizacji	2004 – 2003	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy	

Program zalesiania gleb niższych klas		27
Treść zadania	Zalesianie, które umożliwia wyłączenie z użytkowania gleb niższych klas jest dobrą inwestycją: poprawia stosunki wodne w glebie, podnosi atrakcyjność turystyczną gminy, daje (w przyszłości) możliwość prowadzenia gospodarki leśnej i pozyskania drewna.	
Sposób realizacji	Inwentaryzacja terenów pod zalesienia Opracowanie harmonogramu zalesiania	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Lasy Państwowe Mieszkańcy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki budżetu Starostwa Powiatowego Środki rolników Fundusz Ochrony Środowiska Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Środki Unii Europejskiej	

Program tworzenia grup producenckich		28
Treść zadania	Grupy producenckie, zrzeszające rolników działających w podobnych obszarach produkcji rolnej, dają możliwość obniżenia kosztów produkcji, lepszego wykorzystania maszyn i urządzeń, zwiększenia zdolności kredytowej, organizacji przetwórstwa i zbytu produktów.	
Sposób realizacji	Przeprowadzenie spotkań informacyjnych i szkoleń Wylonienie liderów i grup inicjatywnych Opracowanie statutów i rejestracja grup	
Podmiot realizujący	Urząd Gminy Ośrodek Doradztwa Rolniczego Rolnicy	
Termin realizacji	2004 – 2013	
Źródło finansowania	Środki własne Gminy Środki rolników Środki ODR Środki Unii Europejskiej	